

Motion till riksdagen 2005/06:So311

av **Inger René och Magdalena Andersson (m)**

Kvinnlig könsstympning

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförts om förebyggande arbete när det gäller kvinnlig könsstympning.
2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförts om sekretesshinder och könsstympning.

Motivering

Könsstympning är ett synnerligen allvarligt brott och det innebär en grov kränkning av de mänskliga rättigheterna. Det är ett ingrepp såväl på den kroppsliga integriteten som på rätten till hälsa. Könsstympning är mot denna bakgrund "en sedvänja" som måste bekämpas. FN:s barnkonvention ålägger också alla stater att vidta effektiva och lämpliga åtgärder i syfte att avskaffa traditionella sedvänjor som är skadliga för barns hälsa.

Kvinnlig könsstympning är sedan 1982 förbjudet och straffbart enligt en särskild svensk lag och eftersom könsstympning anses vara ett så grovt övergrepp har lagen skärpts två gånger, dels den 1 juli 1998 då straffskalan skärptes, dels 1999 genom borttagande av kravet på dubbel straffbarhet. Detta innebär att man numera i Sverige kan straffas för att ha utfört eller låtit utföra könsstympning utomlands även om man gjort det i ett land som tillåter det. Högsta straffskalan är tio år.

De berörda flickorna befinner sig i en mycket utsatt situation. Att bekämpa våldsbrott riktade mot kvinnor och barn är en prioriterad uppgift för polisen. Könsstympning är våld och riktar sig oftast mot unga flickor. Det är självklart att polisen med kraft skall bekämpa denna brottslighet.

Nu har det visat sig att ett antal barn och unga flickor trots lagstiftningen ändå könsstympas i Sverige eller i sina tidigare hemländer. Det har också visat sig att religiösa ledare kan ha varit rådgivare åt föräldrar och uppmanat eller hjälpt dem till möjligheten att könsstympa sina barn. Den som på detta sätt uppmanar till lagbrott kan i dag åtalas.

Fel! Okänt namn på

Det är dessvärre inte orimligt att frukta att flickor – trots lagstiftning – utsätts för olika grad av könsstypning.

Förebyggande åtgärder är särskilt viktigt när det gäller brott där man kan misstänka att mörkertalet är stort såsom fallet är när våld utövas av någon som har nära relation till offret. Detta förebyggande arbete mellan skola, socialtjänst, fritidsgårdar, dagis, polis och andra måste intensifieras. Likaväl som anmälningsplikt föreligger för t.ex. skolans personal när man upptäcker att barn får illa bör anmälningsplikt föreligga om det upptäcks eller misstanke väcks att flickor genomgått könsstypning.

Det är också, enligt vår mening, rimligt att misstankar om könsstypning av underårig inom hälso- och sjukvården och socialtjänsten får lämnas till polis- och åklagarmyndighet.

Att tillämpa lagarna på detta område är främst en uppgift för rättsväsendets myndigheter. Det är viktigt att misstänkta fall kommer till polis och åklagares kännedom och resulterar i domstolsprövning. Vi måste fordra att gällande lagstiftning följs framför allt därför att den kränkning dessa barn utsätts för är så allvarlig. Dessutom, en lagstiftning som inte används ger en signal att ”detta tycker samhället inte är ett brott värt att beivra”.

Att könsstypning har en mångtusenårig tradition och är djupt rotad bland de folkgrupper som brukar sedvänjan är inte ett argument för att vi inte skall göra allt för att bryta den.

Kulturer är bara okränkbara om de respekterar mänskliga rättigheter också för små flickor.

Stockholm den 27 september 2005

Inger René (m)

Magdalena Andersson (m)